



ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 6 februari 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-005023 - gemeente Bronckhorst
Activiteit : Verplaatsing roeken gehele gemeente Bronckhorst
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Gemeente Bronckhorst
Zaaknummer : 2017-005023

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Bronckhorst, Elderinkweg 2, Hengelo hierna te noemen de aanvrager, van 2 januari 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 2 januari 2018 ontvingen wij drie aanvragen van Gemeente Bronckhorst voor twee ontheffingen en een roekenbeschermingsplan, welke op 12 november 2018 zijn aangevuld en gewijzigd tot een ontheffingsaanvraag in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 en artikel 3.6 lid 2, voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten en rustplaatsen van de roek, voor het opzettelijk storen van de roek en voor het onder zich hebben en vervoeren van de roek of zijn producten, anders dan voor de verkoop door middel van het verplaatsen van nesten, geluidssignalen (stalen emmer met kettingen, angstkreten, knallen en/of geluid predatoren) en/of visuele signalen (bakens met gekleurde kaarten en laserstralen) dan wel door middel van een valkenier.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang volksgezondheid of openbare veiligheid (artikel 3.3 lid 3 sub 4b1).

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is eerder een ontheffing verleend met kenmerk FF/75C/2009/067 op basis van Roekenbeschermingsplan 2006-2011 voor het verplaatsen van de roek van locatie kerk Keijenborg.

Op 2 januari 2018 is tevens ontheffing aangevraagd onder zaaknummer 2018-000184 voor het verplaatsen van de roek van de locatie Hoetinkhof en met zaaknummer 2018-000229 voor verplaatsing van de roek van locatie kerk Keijenborg. De voorgenomen activiteiten maken nu deel uit van deze aanvraag met zaaknummer 2017-005023.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 3.4 lid 2 (middel voor Vogelrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming.

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Bronckhorst, Elderinkweg 2, 7255 KA Hengelo;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A, B
	Artikel 3.2 lid 6	Onder zich hebben en vervoeren	A, B

Belang (Vogelrichtlijn):

A: Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B: Artikel 3.3 lid 4b onder 4 van de Wnb: in het belang van flora en fauna.

en voor de gebruik van middelen zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 2 Middelen

Soort	Verbod	Middel
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Artikel 3.4 lid 1a3 Methoden waardoor een soort plaatselijke kan verdwijnen	• Ophangen van Firefly bakenkaarten • Agrilaser (visuele verstoring) • Scarecrow (afspelen van angstkreten van vogels of roep van predatoren) • Afschieten van Anser vogelafweerpistool • Lawaai van stalen emmers met kettingen • Inzet van roofvogels door een valkenier • Verwijderen van nesten

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3, lid 1 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied zoals aangegeven op figuur 1 in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 januari 2024, conform de aanvraag.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-005023.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts-)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-005023.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de verjaagactiviteiten moet melding worden gedaan van de datum van start bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-005023.
10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de roek.
11. De deskundige op het gebied van de roek houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek een maal per jaar verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-005023. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van de roek (of overige soorten) op welke locatie zijn waargenomen.

Specifieke voorschriften

12. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en opgenomen in het Roekenbeschermingsplan 2017-2021 dienen te worden uitgevoerd.
13. De deskundige begeleidt in elk geval het verplaatsen van de nesten en het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

14. Eenmaal per jaar in november wordt een beknopte monitoringsrapportage aangeleverd aan de Provincie Gelderland via post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer 2017-005023. De rapportage bevat in ieder geval:
- de vooruitgang/achteruitgang betreffende de roekenbeschermingsgebieden;
 - de locaties van broedkolonies van de roek en het aantal broedparen;
 - de voorgenomen en de uitgevoerde verjaagacties (inclusief aantal en aard (1-jarig, meerjarige) nesten, de daarbij ingezette verjagende en aanlokkende maatregelen en de waargenomen resultaten daarvan;
 - communicatieactiviteiten aangaande de acceptatie van de roek.
15. Bij wijziging van de methodes of uitbreiding van de middelen om roeken te verjagen dient een wijziging van de ontheffing te worden aangevraagd.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Sinds 2006 worden op grond van roekenbeschermingsplannen roeken in de gemeente Bronckhorst verjaagd op locaties waar zij overlast bezorgen en worden roeken gelokt naar een beheerde locatie waar de hele groep duurzaam kan voortbestaan en kan uitbreiden. Bij elke verjaagactie werd een aparte ontheffing aangevraagd, waarbij het roekenbeschermingsplan als onderbouwing diende. De laatste geslaagde verplaatsing van de roeken is uitgevoerd voor de roeken aan de Elderinkweg in Hengelo, waar het zwembadwater vervuild dreigde te raken. Hier was de grootste broedpopulatie aanwezig, bestaande uit 29 paren en de kolonie is verplaatst naar een aansluitende locatie op ongeveer 500 meter afstand, ook aan de Elderinkweg. Het doel van het werken met het roekenbeschermingsplan is roeken in de gemeente Bronckhorst goede mogelijkheden te geven om zich duurzaam te kunnen vestigen, waarbij de overlast van roeken beperkt blijft, door overmatige overlast te voorkomen, te bestrijden door in te grijpen en door acceptatie van de roek te vergroten.

Het Roekenbeschermingsplan 2017-2021 omvat praktijkmethoden voor:

- bescherming van geschikte beheer/vestigingslocaties met boomgroepen en behoud van geschikte boomgroepen voor de roek;
- maatregelen om de roek te verjagen;
- maatregelen om de roek te lokken naar beschermde vestigingslocaties;
- monitoring van de genomen maatregelen, de uitgevoerde acties, duur en tijdstippen en de reactie van de roek daarop;
- monitoring van de roekenpopulatie en leren van hun gedrag:
 - signalering van het gedrag van de roeken voorafgaand aan de broedtijd en van nieuwe (overlast)locaties waar de roek broedt;
 - monitoring van de roek, gedrag in relatie met de genomen maatregelen en evaluatie van de resultaten;
 - voortzetten of aanpassen van de verjaag- en lokmethode n.a.v. monitoring;
- communicatie om draagvlak te creëren voor de acties én voor de roek.

In overleg met de provincie is besloten vanaf nu te werken met één ontheffing voor alle verjaagacties op basis van het roekenbeschermingsplan 2017-2021 voor het flexibel en tijdig kunnen verjagen van de roek van ongewenste locaties op het grondgebied van de gehele gemeente Bronckhorst, voor een periode van 5 jaar. Binnen de gemeente zijn op dit moment 30 vestigingslocaties, waar de roek heen kan worden gelokt en waar de soort in grotere aantallen kan broeden. Op 7 van deze locaties zijn al broedkolonies van de roek aanwezig. Als er op een beheerlocatie al broedparen aanwezig zijn, worden verwijderde nesten op enige afstand van de daar aanwezige roeken bevestigd aan bomen zonder nest. De roek kan zelf kiezen of deze de aangeboden afstand bewaart of op den duur één broedkolonie vormt. De vestigingslocaties

worden beschermd door de kap van bomen te reguleren - via een vergunningstelsel of de APV en door afspraken met particuliere eigenaren.

Er zijn daarnaast nog 22 locaties met broedende roeken aanwezig, waar op den duur bij groei van het aantal roeken kans is op overmatige overlast. Op 2 locaties is dit het geval. Daarnaast is bij het openluchtwembad aan de Elderinkweg in Hengelo nog een aantal jaren verjaging nodig, om hervestiging te voorkomen. Het is vooral belangrijk structureel en consequent te blijven verjagen/ontmoedigen op de plekken waar de roek grote overlast bezorgt. Op den duur leert de roek waar hij wel en niet gewenst is.

In het Roekenbeschermingsplan is voorzien in verschillende maatregelen om de roek gericht te lokken naar gewenste locaties en te verjagen van de huidige locaties waar de dieren voor overlast zorgen. Lokken en verjagen dient altijd in combinatie te worden gedaan. Om te weten hoe succesvol de verjaging was en of de roeken de aangeboden plek accepteren wordt gemonitord. Bij blijvende aandacht van de roek voor de overlastlocatie moet daar langer verjaagd worden. Als de loklocatie niet geaccepteerd zou worden, wordt door tellen nagegaan waar de roeken naartoe zijn gegaan: Om het verjagen van roeken zo weinig mogelijk te laten gebeuren probeert men de tolerantie van bewoners ten aanzien van de roek te vergroten. Tegelijkertijd moet er ook begrip zijn voor de overlast die veroorzaakt wordt door de verjagende activiteiten en voor het sparen van locaties die geschikt zijn voor de roek. Monitoring en communicatie zijn een belangrijk deel van het Roekenbeschermingsplan.

Verjagende maatregelen volgens het Roekenbeschermingsplan

1. Het verwijderen en verplaatsen van nesten. Dit is de belangrijkste maatregel. Nesten worden verwijderd van de overlastlocatie voor de start van het broedseizoen en terwijl de roeken de broedlocaties verkennen (november, december, januari tot in februari). Dit gebeurt met een hoogwerker en duurt één werkdag. Elk nest wordt vooraf onderzocht op de eventuele aanwezigheid van natuurwaarden (eieren, kuikens, roestplaats van roofvogel etc.). Indien die worden aangetroffen, wordt de verplaatsing direct afgebroken. Worden opnieuw pogingen gedaan nieuwe nesten te bouwen, dan worden deze nestbeginzelen direct verwijderd. Bij de eerste tekenen van broedactiviteiten wordt de verplaatsing/verwijdering van nesten gestaakt. Na afloop van het broedseizoen en de daaropvolgende jaren in november-december wordt het verjagen en verplaatsen van nesten vervolgd.
2. Het verjagen middels verschillende technieken, om het tot broeden komen te verhinderen:
 - a. het afgeven van visuele gevaarsignalen op de overlastlocatie met zichtbaar en UV-licht door het plaatsen van Firefly-bakenkaarten (ontwikkeld om vogels te waarschuwen voor hoogspanningsleidingen);
 - b. visuele afschrikking met een Agrilaser. Deze wordt periodiek ingezet als ondersteuning bij overige akoestische maatregelen. In de periode november tot en met februari 3 maal per week, niet gedurende de broedperiode en minder frequent, 2 maal per maand, vanaf het einde van de broedperiode als de jongen uitvliegen (eind mei/juni) tot november;
 - c. de inzet van akoestische apparatuur (Scare-crow, permanent van november tot maart worden random op gezette tijden angstkreten van vogels of de roep van predatoren afgespeeld);
 - d. Anser vogelafweerpistool, afschieten ter ondersteuning van de bakens en overige maatregelen, op gezette tijden;
 - e. door bewoners te bedienen stalen emmers met kettingen en contragewichten.
3. De inzet van roofvogels door een valkenier.

Lokmethoden volgens het Roekenbeschermingsplan

1. Plaatsen van de oude verwijderde nesten op de nieuwe beheer-/vestigingslocatie direct na de verwijdering, in januari/februari en in november-december en de jaren daarna;
2. Aanbieden van nestmateriaal;
3. Voedsel aanbieden in de winter in de directe nabijheid van de nieuwe beheer-/vestigingslocatie;
4. Afspelen van sociale geluiden.

Maatregelen om te leren en om lokken en verjagen aan te passen

1. Monitoring van de handelingen, van de roek en evaluatie van het resultaat;
2. Aanpassen van de handelingen; langer of meer verjaagmiddelen inzetten of extra lokmethodes;
3. Communicatie in de krant, in gesprekken in brieven en afspraken met inwoners.

In de afgelopen 10 jaar is van de lokmaatregelen alleen maatregel 1 toegepast en bleken de overige maatregelen niet nodig. Aanbieden van sociale geluiden, voedsel en nestmateriaal kan aanvullend helpen en zal eventueel, indien nodig, worden ingezet.

Werkwijze

	Maatregel	Jaar 2019-2023
1.	Verplaatsen nesten	nov-dec, uitloop tot in feb
2.	Plaatsen bakens	nov-dec
3.	Verjagen roeken	permanent*
4.	Monitoring	jan-juli
5.	Lokken naar nieuwe locatie	nov-jan
6.	Evaluatie resultaat	juli
7.	Aanpassen maatregelen	juli
8.	Communicatie	gehele jaar

*Met uitzondering van de broedperiode

De afgelopen jaren zijn roeken al succesvol verplaatst naar andere locaties. Het blijkt een proces van de lange adem te zijn. Tijdens de verplaatsing moet op de “vertreklocatie” blijvend actie worden ondernomen, zodra er meer dan gemiddelde belangstelling is van roeken. Bij de kerk in Keijenborg is de “vertreklocatie” 5 jaar lang ontmoedigd en is de roek ook 5 jaar lang niet tot broeden gekomen. In 2017 was de ontheffing verlopen en heeft geen verjaging meer plaatsgevonden. In 2018 bleek de roek zich weer met 20 broedparen op de locatie te hebben gevestigd.

Periode uitvoering maatregelen

De verjagende maatregelen worden voornamelijk in de periode november-februari uitgevoerd en minder frequent, vooral gericht op een leereffect, vanaf het einde van de broedperiode (eind mei, begin juni) tot november.

Concreet voorgenomen verjaagacties in de komende periode

1. Het verjagen van 9 broedparen van de roek ter hoogte van nummer 61/64 aan de Hoetinkhof te Vorden. De roeken worden gelokt door de te verwijderen nesten te bevestigen op beheerlocatie 58, de Veldslagweg in Vorden. Deze nieuwe locatie ligt op 1.450 meter afstand, aan de andere zijde van het voedselgebied van de roeken van de Hoetinkhof.
2. Het verjagen van 20 broedparen van de roek aan de Keijenborgseweg bij de kerk in Keijenborg. Dit keer worden de roeken verplaatst naar een locatie binnen Keijenborg in een groep lindebomen

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Sinds 2006 verzamelt de gemeente Bronckhorst gegevens over roeken door in april alle locaties tweemaal te bezoeken en alle nesten te tellen. De initiële gegevens over roeken zijn verzameld door het SOVON en gebruikt voor het opstellen van het eerste Roekenbeschermingsplan 2006-2011. Inventarisatie en populatieontwikkeling heeft plaatsgevonden vanaf 1970 tot heden. De beoordeling van de geschiktheid van de locaties als broedlocatie is uitgevoerd door een deskundige op het gebied van roeken.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Vanaf 1970 is de roekenpopulatie in de gemeente in beeld. De roek kwam alleen voor in Baak. Vanaf 1986 is de roek zich ook op enkele andere locaties gaan vestigen. De grootte van de totale populatie loopt tot 1998 synchroon met de grootste kolonie in Baak. Vanaf 1998 lost deze grote kolonie steeds sneller op en gaat over in vele kleinere groepen. Het totale aantal roeken is de laatste jaren vrij stabiel. In 2011 heeft zich een daling voorgedaan van het aantal broedparen na een stijgende tendens. Op dit moment (2018) lijkt het aantal broedparen te stabiliseren. In grote lijnen is de ontwikkeling voor de totale populatie in onderstaande tabel weergegeven en voor meer detail is deze te zien in bijlage 3.

Aantal broedparen roek gemeente Bronckhorst

jaar	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2017	2018
±aantal	100	0	200	350	465	550	440	400	300	150	199	220

In de hele gemeente Bronckhorst waren er in 2006 284 broedparen van de roek. In de laatste 10 jaar was het hoogste aantal broedparen van de roek 299 in 2010 en het laagste 137 in 2014. In het seizoen van 2011 heeft een forse daling plaatsgevonden en inmiddels lijkt het aantal broedparen roek te stabiliseren rond de 200.

In 2011 zijn op 2 locaties, aan de Elderinkweg bij het zwembad in Hengelo en bij de kerk van Keijenborg verjaagacties uitgevoerd. Deze populaties zijn op de vestigingslocatie gebleven; de 29 broedparen aan de Elderinkweg vormen de grootste broedpopulatie in Bronckhorst en de omvang is gelijk aan de populatiegrootte van vóór de verjaging/verplaatsing richting hoek Berenschotstraat vanaf het openluchtzwembad. De roeken van de kerk bij Keijenborg zijn verplaatst naar de Zaarbelinkdijk en hebben zich daar gevestigd. Een deel is weer teruggekeerd in 2018.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Op korte termijn zullen roekenparen ontmoedigd worden bij het bouwen van een nest of hun nest kwijtraken, doordat dit verwijderd wordt en verplaatst naar een alternatieve beheerlocatie. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb artikel 3.1 lid 2.

De aanvrager verwacht dat de roeken als groep zullen uitwijken naar de beoogde vestigingslocaties. Sinds 2006 laten de verzamelde telgegevens een duidelijk verloop zien voor de gehele populatie van de roek binnen de gemeentegrenzen. In Bronckhorst is het niveau van de broedparen net als het hele landelijke beeld lager en in grote lijnen dalend vanaf 1995. Er zijn meerdere oorzaken van de dalingen in de populatie aan te geven (bomenkap, voedselsituatie, veranderingen in de landbouw). Op dit moment lijkt de populatiegrootte zich te stabiliseren. Er kan geen relatie gelegd worden tussen de verjaagacties en de teruggang in aantal roeken. Met de gevolgde methoden hebben de roeken zich niet als een olievlek verspreid, maar zijn bij elkaar gebleven. De tot nu toe uitgevoerde verjaagacties lijken geen negatieve invloed te hebben op de aantallen roek binnen de gemeente Bronckhorst.

Op de lange termijn leiden de acties uit het Roekenbeschermingsplan tot een duurzame aanwezigheid van de populatie roeken in de gemeente Bronckhorst, op verschillende locaties, waar de roek minder overlast veroorzaakt en waar groei van de roekenpopulatie mogelijk is.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er geen andere activiteiten worden uitgevoerd dan verplaatsing van niet in gebruik zijnde nesten en uitvoering van geluids- of visuele verstoring en omdat de enige verstoring van maart tot eind mei bestaat uit de aanwezigheid van bakenkaarten, wordt doden, verwonden of storen van broedende vogels voorkomen.

Maatregelen om effecten te voorkomen in dit project zijn vooral het ophangen van de Firefly-bakenkaarten. Deze zijn bedoeld om de roek te leren op welke plekken ze ongewenst zijn en om te voorkomen dat ze zich blijvend vestigen op de locaties waar een groeiend aantal roeken (grote) overlast zal veroorzaken. Effecten worden ook voorkomen door voorlichting over de roek te geven en de acceptatie van de roek te bevorderen. De roek zal alleen in ernstige overlastsituaties verjaagd hoeven te worden. Daarnaast is het dirigeren van de roek naar een doorgroeilocatie, waardoor de overlast sterk verminderd, een goede preventieve methode om overtredingen in de toekomst verder te voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de activiteiten op de roek te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

1. Het zo vroeg mogelijk verjagen van roeken op ongewenste plekken, voordat zij beginnen met broeden en voordat de plek is ingeprent. Daarmee wordt het verwijderen van meerjarige nesten voorkomen;
2. Niet actief verjagen tijdens de strikte broedperiode (d.w.z. vanaf het leggen van eieren tot het uitvliegen van de jongen);
3. Het aanbieden van verplaatste nesten in gelijksoortige bomen op een geschikte alternatieve locatie, die doorgaans binnen 500 meter van de huidige broedkolonie ligt, in de buurt van voedselgebieden, in een vergelijkbare boomgroep als de huidige broedkolonie;
4. Beschermen van boomgroepen voor de roek op geschikte locaties, die zowel in gemeentelijk als particulier eigendom kunnen zijn. Er worden voor deze geschikte locaties afspraken gemaakt voor het in stand houden van een geschikt bestand aan bomen voor de roek. Bij actualisatie van bestemmingsplannen wordt bekeken of de bestemming van de aangewezen beschermde vestigingslocaties voor de roek moet worden aangepast;
5. Monitoring van de locaties waarvandaan en waarheen roeken verplaatst zijn (komende jaren in ieder geval Hoetinkhof, Veldslagweg en Keijenborgseweg 2 locaties) en het gedrag van de roeken.
6. Communicatie over de roek om acceptatie te bevorderen.
7. Evaluatie. Jaarlijks worden de roekenkolonies geteld en wordt een evaluatieverslag opgesteld met daarin:
 - o De telgegevens;
 - o De klachten;
 - o De genomen maatregelen;
 - o Nieuwe overlastlocaties;
 - o Motivatie van eventueel voorgenomen ingrijpen.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de roek, voor de verboden verwijderen van nesten, opzettelijk verstoren en vervoeren en onder zich

hebben anders dan voor de verkoop en op basis van het belang volksgezondheid en openbare veiligheid.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen
Het ecologisch onderzoek dat de basis vormt voor het Roekenbeschermingsplan 2017-2021 is goed uitgevoerd en geeft een betrouwbaar beeld van de ontwikkeling van de roekenpopulatie binnen de gemeente Bronckhorst. De monitoring geeft ook een goed beeld van de genomen maatregelen en hoe de roek daarop reageert. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

De nesten worden verwijderd op de overlastlocatie, de roek wordt verstoord met methoden zodat deze niet meer op deze plek kan voorkomen en nesten worden vervoerd, anders dan voor de verkoop. Dit zijn de artikelen 3.1 lid 2 en 4, 3.4 lid 1 en 3.2 lid 6 waarvoor ontheffing is aangevraagd.

Als vuistregel wordt meestal aangegeven dat een alternatieve locatie voor de roek binnen 500 meter van de overlastlocatie moet liggen. De alternatieve vestigingslocaties liggen in de gemeente Bronckhorst doorgaans dicht bij de verjaaglocaties, maar in enkele gevallen is er alleen verder dan 500 meter een geschikte vestigingslocatie. Dit is het geval voor de roeken aan de Hoetinkhof, die naar een vergelijkbare groep eikenbomen op 1450 meter verplaatst zullen worden. In de gemeente Bronckhorst zijn al een paar keer roeken over grotere afstanden verplaatst. De ligging en soort van de bomen speelt volgens de gemeente een belangrijkere rol dan de afstand tussen oude en nieuwe locatie. De alternatieven worden gezocht binnen hetzelfde voedselgebied en in eenzelfde soort bomen als van de verjaaglocatie. Volgens de gemeente geven roeken die nesten in eiken hebben, doorgaans de voorkeur aan eik als alternatieve nestlocatie.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde verboden. Artikel 3.2 (verwijderen nesten) wordt overtreden. De verplaatsing van de nesten en de geluids- en visuele verstoring verstoort de roek, maar zonder wezenlijke invloed. Daarom wordt artikel 3.1 lid 4 niet overtreden. Hiervan is de aanvrager op de hoogte, maar zekerheidshalve was ook voor verstoren ontheffing aangevraagd. De versturende activiteiten zijn maatregelen, middelen of methoden waardoor de roek plaatselijk kan verdwijnen en vormen een overtreding van 3.4 lid 1. Er worden geen roeken of eieren van de roeken vervoerd, maar wel nesten (producten van de roek), waarmee artikel 3.2 lid 6 wordt overtreden (zie tabel 1).

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Alternatieven zijn niet voorhanden. De overlast ontstaat op de locatie waarvandaan de roek verjaagd moet worden en is daarmee plaatsgebonden. Woningen, belangrijke verkeersroutes of een zwembad kunnen niet worden verplaatst. Alleen door het kappen van de bomen is overlast te voorkomen. Het kappen van de bomen bevordert echter ook het leef- en woonklimaat in de wijk niet, zorgt op een andere manier voor overlast en vormt daarmee geen oplossing voor de bewoners. De methode van verplaatsing sluit aan op het leefpatroon van de roek en zijn leervermogen en men probeert de roek zo weinig mogelijk te belasten.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Er is geen alternatief voor de locatie. De gekozen methode van verjagen in combinatie met lokken op een andere plaats levert geen gevaar op voor de roek. Volgens het Roekenbeschermingsplan zijn er 30 geschikte locaties waar de roek zich duurzaam kan vestigen zonder overmatige overlast te geven. In zeven van deze locaties is de roek al aanwezig. De roek

zou ook voor een andere locatie kunnen kiezen. Tot nu toe heeft de roek de beheerlocatie waar de verwijderde nesten naartoe werden gebracht als groep geaccepteerd. Gezien de eerdere succesvolle verplaatsingen in de gemeente Bronckhorst, kan men geen betere methode aandragen.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Voorkomen moet worden dat een roekenkolonie groeit en door geluid en uitwerpselen een steeds grotere overlast gaat geven voor de bewoners.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang veiligheid en volksgezondheid. Het programma waarmee bomen en locaties beheerd worden waar de roek zich duurzaam kan vestigen, zoals onderbouwd in het Roekenbeschermingsplan 2017-2021, dient direct het belang van de roek en is daarmee ook in het belang van flora en fauna. Het betreft de belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De activiteiten rond het verjagen van de roek kan niet direct in relatie worden gebracht met de populatieschommelingen binnen de gemeente Bronckhorst. De ontwikkelingen in de landbouw en in de voedselgebieden lijkt een grotere rol te spelen. In de hele gemeente zijn alleen kleine broedkolonies, met 220 broedparen in 2018 verdeeld over ongeveer 30 locaties. De grootste broedkolonie is die in Keijenborg met 29 broedparen.

Er is in de loop der jaren een combinatie van maatregelen ontwikkeld, die consequent wordt uitgevoerd en bijgehouden, waarmee de roek van broedlocaties met overlast naar alternatieve locaties zijn verhuisd. Met de gevolgde methodes wordt tevens voorkomen dat een relatief grote broedkolonie uiteenvalt in meerdere kleine. Op die manier hebben in het verleden roeken zich verspreid, waardoor er op veel meer locaties overlast is ontstaan, maar tevens is gebleken dat het broedsucces van roeken in kleinere broedkolonies kleiner is dan in grote. Het voorkomen van het uiteenvallen en het bevorderen van het samenvoegen van groepen roeken draagt uiteindelijk bij aan de robuustheid van de roekenpopulatie. Er zijn voldoende plekken in de gemeente Bronckhorst waar de roek zich in veel grotere aantallen zou kunnen vestigen en waar broedkolonies zich kunnen uitbreiden. Tot nu toe heeft de roek al zo'n 60 locaties binnen de gemeente Bronckhorst bezet en vaak na een paar jaar alweer verlaten. Alle grotere en geschikte locaties voor grote broedkolonies van de roek zijn beschermd. Nieuwe en geschikte door roek bezette locaties zullen worden toegevoegd aan de beheerlocaties en zullen zo goed mogelijk beschermd worden. De voorgenomen verjaagacties hebben geen invloed op de functionaliteit van de verblijfplaatsen en aan de voedselsituatie verandert niets. Op den duur zullen grotere groepen van de roek broeden op minder locaties, waar zij ook steeds minder verstoord hoeven te worden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het begint erop te lijken dat de roek wat grotere groepen gaat broeden, waardoor minder locaties bezet worden. De bescherming van voor de roek geschikte plekken en de zorg voor bomen op de lange termijn, leiden tot een meer stabiele en zekere situatie voor de roek. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de roek.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provinciaal loket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

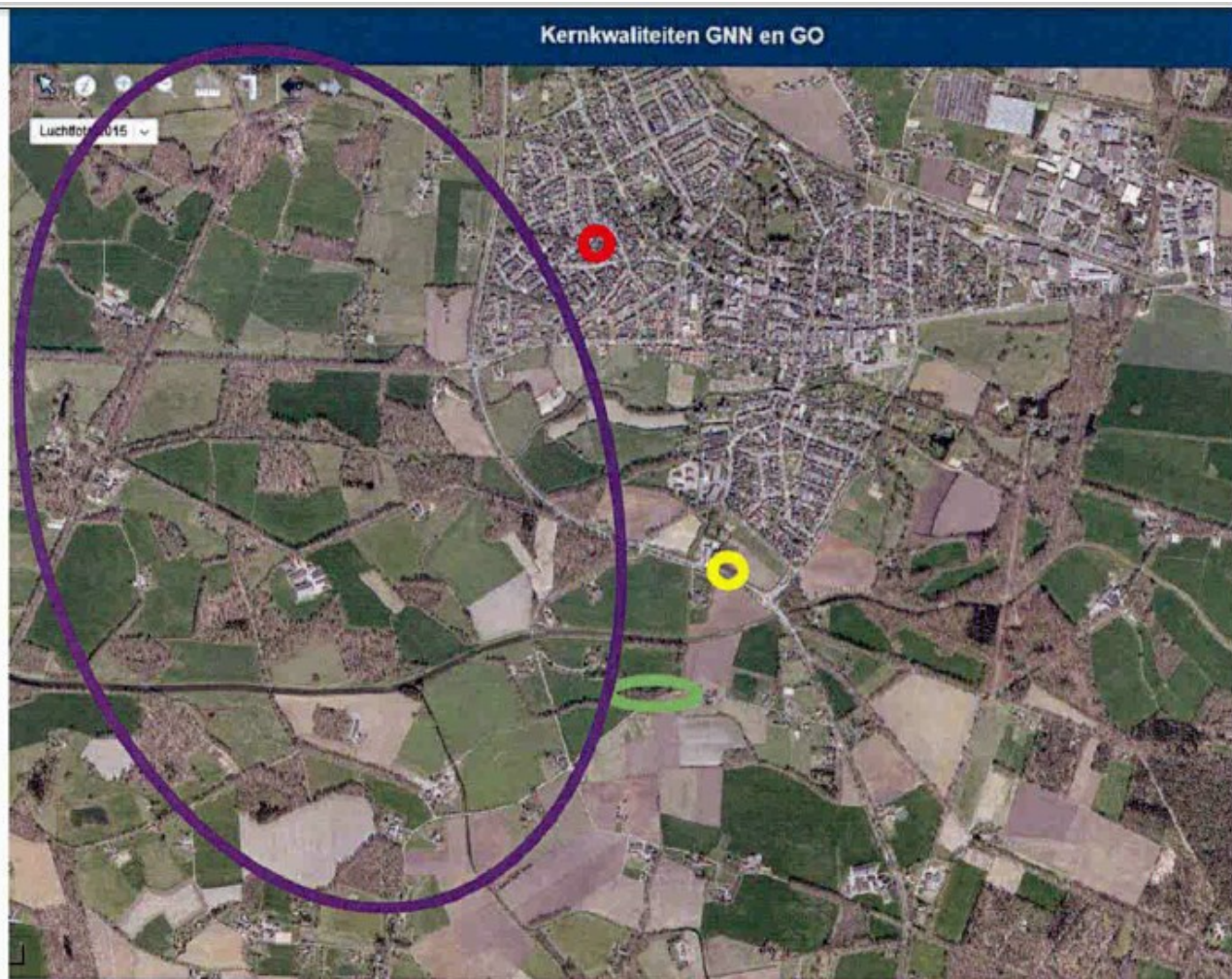
De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Concrete verplaatsingsacties Hoetinkhof en Keijenborg
- Bijlage 3: Telgegevens roek

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN CONCRETE VERPLAATSINGSACTIES BINNEN DE GEMEENTE BRONCKHORST.

Figuur 2: Overzicht van twee verplaatsingslocaties (Hoetinkhof in de rode cirkel en kolonie bij het tankstation aan de N316 in de gele cirkel) en de beoogde vestigingslocatie aan de Veldslagweg in de groene cirkel.



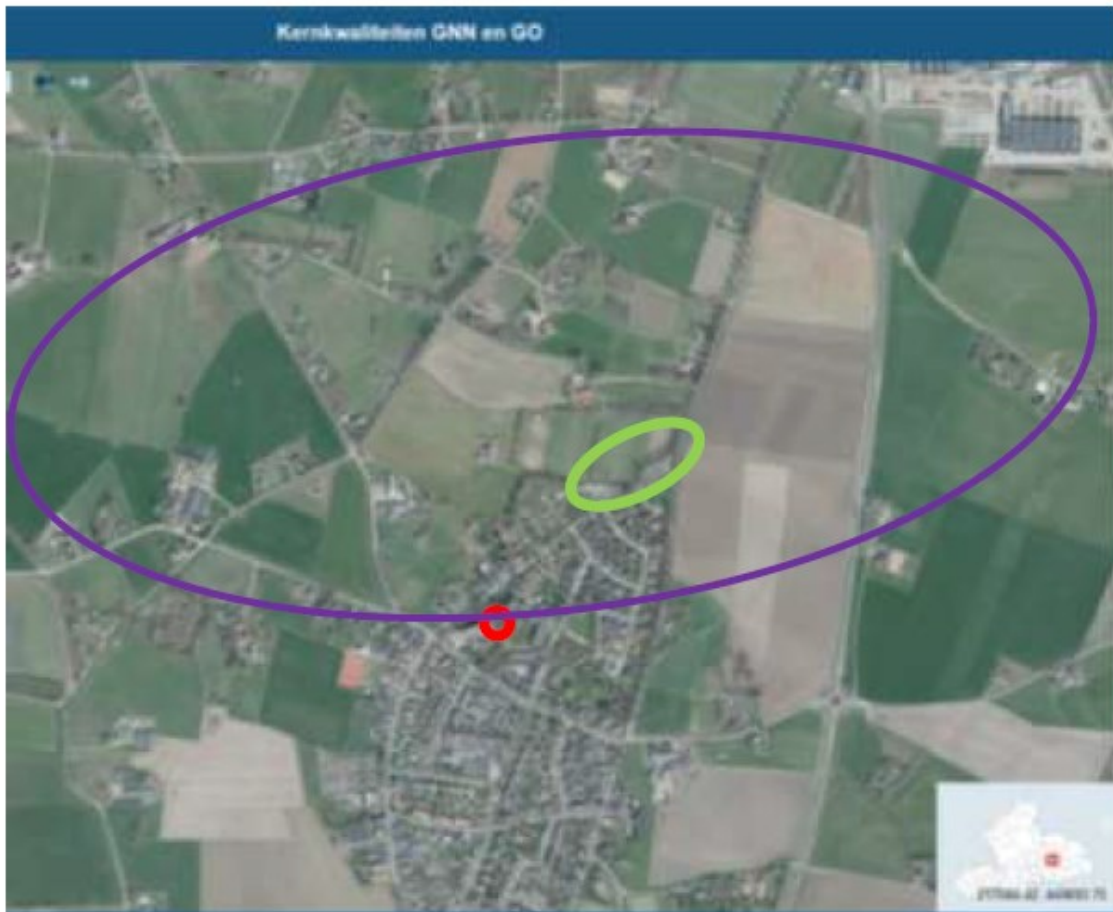
Rode cirkel de overlastlocatie bij de Hoetinkhof in Vorden

Groene cirkel de beheerlocatie aan de veldslagweg

Gele cirkel, de kolonie bij de N316 nabij het tankstation

Paarse cirkel voedselgebied voor de kolonie tijdens het broedseizoen.

Figuur 3: Overzicht van de verplaatsingslocatie in Keijenburg (in de rode cirkel) en de beoogde vestigingslocatie aan de Hengelsestraat (in de groene cirkel).



Rode cirkel de overlastlocatie bij de kerk in Keijenburg
Groene cirkel de beheerlocatie aan de Hengelsestraat
Paarse cirkel voedselaebied voor de kolonie tijdens het broedseizoen.

BIJLAGE 3: TELGEGEVENS VAN DE ROEK IN DE GEMEENTE BRONCKHORST

Figuur 4: Overzicht van telgegevens van de roek binnen de gemeente Bronckhorst in de periode 2006-2018. Weergegeven is het aantal broedparen van de roek binnen de gemeente, verdeeld over de verschillende broedlocaties.

